

MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2021

Tjasker te It Heidenskip

Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2021 van Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Ondanks de covid bleven de molens van de stichting door de vrijwillige molenaars draaien, waarbij er een paar periodes waren waarbij er geen bezoek aan de molens gebracht mocht worden. Hulde aan onze vrijwilligers die zich blijven inzetten om met onze monumentale molens een levendig beeld te zijn in ons fraaie Friese landschap.

De molendagen

De Nationale Molendag in mei is door de covid afgelast. Monumentendag is gelukkig doorgegaan, waarbij diverse molens ook draaiden en geopend waren.

Moledei Súdwest-Fryslân is op de laatste zondag van november doorgegaan. Niet alle molens hebben gedraaid en het bezoek liet evenals de wind ook verstek gaan. Op de molens zijn een paar bezoekers geweest, die daardoor de molens goed en veilig konden bezoeken.

Opleiding molenaars

Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten.

Momenteel zijn er twee molenaars in opleiding. Molenaar Frank van Onna is de leermeester op de Nijlânnermole.

Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar twee maal vergaderd. Kernpunt van de vergaderingen was het onderhoud van de molens.

Het bestuur is uitgebreid met Frank van Onna, één van de molenaars van de stichting, waardoor de band tussen bestuur en de andere molenaars versterkt wordt. Het bestuur bestaat thans uit zes personen.

De afgelopen jaren en ook komend jaar wordt de vrijwillige bijdrage voor de wa+ verzekering van het Gild Fryske Mounders door Molenstichting Súdwest-Fryslân voor de molenaars van de stichting betaald.

Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

De jaarlijkse bijeenkomst van de molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting heeft door de covid niet plaatsgevonden.

SIM subsidie (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten)

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Sim regeling. Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan.

Deze subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. In 2018 is de Sim subsidie voor de komende 6 jaar (2019-2024) verleend. Hierdoor is het onderhoud van de molens weer gewaarborgd.

Provinciale subsidie

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan en zal na deze periode verantwoord moeten worden.

Gemeentelijke subsidie

De gemeente heeft begin 2019 toegezegd het onderhoud van de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De gemeente draagt 25% bij aan het onderhoud. De subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de beschikking van de gemeente Súdwest-Fryslân, eveneens van de provincie Fryslân als van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Website

De website van de stichting wordt door vrijwillig molenaar/ bestuurslid Frank van Onna onderhouden. Frank voorziet de website geregeld van actueel nieuws. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het onderhoud van de molens. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website. Het webadres is www.molenstichtingswf.nl
Verslagen van excursies van molenaars zijn ook terug te vinden op de website.

Facebook

De Molenstichting heeft een facebook pagina waarop regelmatig filmpjes, foto's en andere wetenswaardigheden worden vermeld.

Enkele molenaars hebben voor hun molen ook een facebookpagina aangemaakt. Dit betreft de molens Rispens en De Vlijt.

De molens

Ybema's Mole Workum

De molenmakers van Jurriëns Noord hebben de kap geschilderd en divers klein reparatiewerk verricht. Tevens is er een kruipaal vervangen. De vrijwillige molenaars hebben de latten van het gevluht in de lijnolie gezet. Dit hebben ze nagenoeg bij alle molens gedaan. De molen draait en maalt regelmatig.

De Snip It Heidenskip

De molen draait weer regelmatig. De molens is tegen houtworm behandeld.

Spinnekopmolen Nijhuizum

De molen draait zeer regelmatig. Het is de meest draaiende spinnekopmolen van Fryslân. De molenmakers hebben klein onderhoud uitgevoerd. De bliksemafleider van de molen is in het voorjaar gestolen. Hiervan is aangifte gedaan bij de politie. De Firma Hankel heeft de bliksemafleider weer gerepareerd.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor de eigenaar M. Groenhof. Deze tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland. Bij de tjasker is een plasdras gebied voor weidevogels aangelegd. Dit plasdras gebied kan de tjasker onder water malen. Er zijn afgelopen jaar diverse onderhoudswerkzaamheden bij de tjasker uitgevoerd. Tevens is de tjasker geheel “geteerd” met een teervervangend product.

Windmotor Molkwar

De molen maalt evenals de windmotor van It Skar regelmatig. De windmotor functioneert uitstekend. De Mannen van Staal hebben weer een onderhoudsbeurt uitgevoerd. De beide windvanen zijn door Mannen van Staal hersteld. Tevens zijn de veren vervangen.

De Vlijt Koudum

De molenmakers van Jurriens hebben de stelling deels hersteld. Het bekledingshout van een zijwand van de onderbouw is vervangen. Hierbij zijn ook de door houtrot aangetaste delen van de constructie hersteld. De molen maalt weer regelmatig.

Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt ook regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draaibeurtten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven. De molenmakers hebben de ramen en deuren geschilderd. De dekken van de waterlopen zijn hersteld. Het dak is waterdicht gemaakt bij de aansluitingen met de torenconstructie.

Molen Rispens te Easterein

Het wienenkruis en het voorkeuvelens van de kap is geschilderd. De molen bestaat dit jaar 200 jaar. Vrijwillig molenaar Ruurd Jakob Nauta is met een boekwerkje over de molen bezig. Er is een tweede molenaar aangesteld, Mario Bertelink. Mario heeft zijn opleiding op houtzaagmolen De Rat in Ijlst gedaan en in juni heeft hij examen voor molenaar gedaan en met goed gevolg afgelegd.

Mario Bertelink

De Nijlânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nijlânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. In juli en augustus is de molen ook op woensdagmiddag opengesteld. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nijlânnermole. De molenaars zullen dit in 2022 voortzetten. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d. Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot vrijwillig molenaar gegeven.

Door de molenmakers van Jurriëns is het voorkeuvelens van de kap geschilderd en is de pal hersteld.

Windmotor Ysbrechtum

De windmotor in Ysbrechtum draait regelmatig. Er zijn vier vrijwilligers uit Ysbrechtum die de windmotor laten draaien. Mannen van Staal hebben een onderhoudsbeurt uitgevoerd

Windmotor Itens

Mannen van Staal hebben een onderhoudsbeurt uitgevoerd.

De vrijwilligers van de stichting

Bestuursleden

J.W. Boekhoven	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
P. de Vries	penningmeester
M.T. Galama	lid
W. Landman	lid
F. van Onna	lid

Molenaars

H. Feenstra-Bruijn	F. van Onna	Sj. de Roos	J. Wiarda
H. Brandsma	J. Huls	J. van der Meer	J. van der Veen
J. Stoel	P. Meinderts	W. Bouma	E. van der Wal
J. de Jong	K. Toxopeus	R.J. Nauta	J. de Vries
W. Kuperus	M. Bertelink		

De in het verslag jaar uitgevoerde werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de onderstaande instanties, waarvoor hartelijk dank.

Jurriëns Noord	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland	Provinsje Fryslân
Hunia Drukkerij	Gemeente Súdwest-Fryslân
Mannen van Staal	Wetterskip Frylân
Van Reeuwijk bouwmeester	Meindersma-Sybenga Stichting
Hankel's technisch bedrijf Wommels	Stichting Jonkvrouwe J.E.J. Bas Backer
De Hollandsche Molen/ Het Molenfonds	P.W. Janssen's Friesche Stichting
Mechanisatiebedrijf Gerlsma	Dinamofonds
Restaurant Folkerts Workum	Prins Bernhard Cultuurfonds
Roelof Fopma	TBI fonds
L en B bv	De Vries Scheepsbouw Makkum
Juckema Sideriusfonds	Stichting Bouwcultuurfonds Friesland
Stichting Het Old Burger Weeshuis	Stichting Zabawas
Helomafonds	Stichting Diana-Hermes
Stichting Sneek 1818	Dorpsbelang Ysbrechtum
Dorpsbelang Nijhuizum	diverse bijdragen particulieren / donateurs

Activiteiten 2022

Voor 2022 staan diverse activiteiten op het programma.

- Zaterdag 10 september Open Monumentendag
- Zaterdag 8 oktober Friese Molendag
- Zondag 27 november Moledei Súdwest-Fryslân

Voor het komend jaar zijn weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Tevens zullen door de vrijwilligers diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.